LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL PARAMOS BUITINIŲ NUOTEKŲ (BIOLOGINIO) VALYMO ĮRENGINIŲ BANDOMIESIEMS PROJEKTAMS ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2020 m. vasario 28 d. Nr. 3D-139
Vilnius

Atsižvelgdamas į Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrąsias administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“, ir siekdamas skatinti tinkamą buitinių nuotekų kaimo vietovėse tvarkymą,

t v i r t i n u Paramos buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginių bandomiesiems projektams įgyvendinimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministras Andrius Palionis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 3D-139

PARAMOS BUITINIŲ NUOTEKŲ (BIOLOGINIO) VALYMO ĮRENGINIŲ BANDOMIESIEMS PROJEKTAMS ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paramos buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginių bandomiesiems projektams įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato paramos savivaldybių administracijoms, kaimo vietovėse įgyvendinančioms bandomuosius projektus, teikimo sąlygas ir tvarką. Taisyklės parengtos vadovaujantis Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrosiomis administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės), Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės srityse aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 3D-652 „Dėl Pagrindinių reikalavimų prisiimant įsipareigojimus mokėti paramą iš valstybės biudžeto lėšų žemės ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės srityse aprašo patvirtinimo“, bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 3D-24 „Dėl 2020 m. Žemės ūkio ministerijos vykdomų programų sąmatų pagal priemones patvirtinimo“.

2. Parama pagal šias Taisykles skiriama iš valstybės biudžeto lėšų.

3. Pagal šias Taisykles teikiamos paramos tikslas – įgyvendinant bandomuosius projektus namų ūkiuose, išbandyti naują / alternatyvų buitinių nuotekų tvarkymo sistemų įrengimo modelį kaimo gyvenamosiose vietovėse, kuriose nėra galimybės prisijungti prie centralizuotai tvarkomų nuotekų tinklų.

II SKYRIUS
SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

4. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

4.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

4.2. **Agentūros TERPAS** – Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento Teritorinis paramos administravimo skyrius.

4.3. **ES** – Europos Sąjunga.

4.4. **JAR** – Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras.

4.5. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

4.6. **PAK** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos sudarytas projektų atrankos komitetas.

4.7. **PVM** – pridėtinės vertės mokestis.

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

5.1. **Kaimo vietovė** – gyvenamoji vietovė, kurios gyventojų skaičius neviršija 6 000 (šešių tūkstančių) gyventojų, išskyrus savivaldybių centrus.

5.2. **Mokėjimo prašymas** – paramos gavėjo užpildytas ir Agentūrai teikiamas jos nustatytos formos prašymas apmokėti tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

5.3. **Paramos paraiška** – šių Taisyklių priede nustatytos formos dokumentas, kurį turi užpildyti ir pateikti Agentūrai pareiškėjas, siekiantis gauti paramą.

5.4. **Projekto įgyvendinimo laikotarpis** – ne ilgesnis kaip 12 (dvylikos) mėnesių laikotarpis nuo paramos sutarties pasirašymo iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos.

5.5. **Projekto priežiūros laikotarpis** – laikotarpis nuo mokėjimo prašymo pateikimo iki paramos išmokėjimo dienos ir 3 (trejų) metų laikotarpis nuo paramos išmokėjimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi paramos paraiškoje numatytų įsipareigojimų.

5.6. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Bendrosiose administravimo taisyklėse ir LR teisės aktuose.

III SKYRIUS
TINKAMI PAREIŠKĖJAI, REMIAMA VEIKLA IR PARAMOS DYDIS

6. Paramos gali kreiptis savivaldybių administracijos, kuriose gyventojų skaičius kaimo vietovėse sudaro ne daugiau kaip 6 000 (šešis tūkstančius) gyventojų. Gyventojų skaičius nustatomas remiantis Lietuvos statistikos departamento oficialiosios 2020 m. sausio 1 d. statistikos duomenimis, skelbiamais https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/.

7. Vienas pareiškėjas gali pateikti tik vieną paraišką paramai gauti.

8. Remiama veikla – kaimo vietovėje esančių vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų savininkų ūkiuose (komerciniai, pramonės, paslaugų, viešieji statiniai negali būti įtraukti į projekto apimtį) individualių arba kelių namų ūkių reikmėms pritaikytų buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginių įrengimas.

9. Fiziniai asmenys, individualių vienbučių arba dvibučių namų ūkių, kuriuos jie valdo nuosavybės teise, savininkai yra galutiniai naudos gavėjai.

10. Didžiausia paramos suma vienam projektui – 30 000 (trisdešimt tūkstančių) Eur, įskaitant PVM.

11. Paramos intensyvumas – iki 33 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų, įskaitant PVM.

IV SKYRIUS
TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PARAMAI GAUTI

12. Projektas turi būti įgyvendinamas vientisoje teritorijoje, t. y. vienoje kaimo vietovėje, į projekto apimtį gali būti įtraukti aplinkiniai viensėdžių namų ūkiai.

13. Pareiškėjas užtikrina, kad projekte dalyvauja ne mažiau kaip 20 (dvidešimt) ir ne daugiau kaip 30 (trisdešimt) vientisos teritorijos namų ūkių.

14. Projektas įgyvendinamas kaimo vietovėje, kurioje nėra įrengtų centralizuotų nuotekų tvarkymo tinklų. Kartu su paraiška paramai gauti pateikiama savivaldybės administracijos pažyma patvirtinanti, kad projekto įgyvendinimo teritorijoje nėra įrengtų centralizuotų nuotekų tvarkymo tinklų.

15. Pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos nebuvo ir nėra finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų.

16. Nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama ir kuriame numatoma įrengti buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginius (žemės sklypas ir pastatai), galutinių naudos gavėjų valdomas nuosavybės teise.

17. Kartu su paramos paraiška turi būti pateikiamas inžinerinio statinio (buitinių nuotekų valymo statinių) projektas (naujo statinio statyba) arba projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas ir grafinė dalis) ir inžinerinio statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymas. Statinio projektas arba projektiniai pasiūlymai turi būti parengti pagal Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymas turi būti parengtas taikant Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principus. Projektiniai pasiūlymai arba statinio projektas turi būti parengti statinio projektuotojo, turinčio teisę užsiimti šia veikla. Jeigu kartu su paramos paraiška statinio projektas nėra pateikiamas, jis turi būti pateiktas su mokėjimo prašymu.

18. Kai pagal teisės aktų reikalavimus statinio statybai yra privalomas statybą leidžiantis dokumentas, jis turi būti pateiktas ne vėliau kaip teikiant mokėjimo prašymą (vertinama pagal

Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinės sistemos „Infostatyba“ duomenis).

19. Statinio projekto ekspertizė, parengta projekto ekspertizės rangovo, turinčio teisę užsiimti šia veikla, turi būti pateikta ne vėliau kaip teikiant mokėjimo prašymą.

20. Pareiškėjas užtikrina tinkamą ir pakankamą projekto finansavimo šaltinį, kurį sudaro ne mažiau kaip 67 proc. nuo tinkamų finansuoti išlaidų (pateikiamas savivaldybės tarybos sprendimas, banko sąskaitos išrašas, paskolos sutartis ar kitas dokumentas, kuriame ar kuriais (kai pateikiami keli dokumentai) patvirtinama pareiškėjo galimybė susimokėti numatytą projekto išlaidų dalį, kurios nedengia parama (savivaldybės ir galutinių naudos gavėjų dalis). Savivaldybė ir galutiniai naudos gavėjai tarpusavyje susitaria, kokia dalimi prisidės prie projekto įgyvendinimo, ir tai turi nurodyti paraiškoje paramai gauti. Netinkamos finansuoti projekto išlaidos apmokamos paramos gavėjo ir (arba) galutinių naudos gavėjų lėšomis.

V SKYRIUS
ĮSIPAREIGOJIMAI

21. Pareiškėjas įsipareigoja:

21.1. ne mažiau kaip 80 proc. namų ūkių, kaimo gyvenamojoje vietovėje, kurioje įgyvendintas projektas, tinkamai tvarkys buitines nuotekas, t. y. bus įsirengę individualius arba kelių namų ūkių reikmėms pritaikytus (biologinius) nuotekų valymo įrenginius (atitiktis įsipareigojimui tikrinama pateikus mokėjimo prašymą). Su mokėjimo prašymu paramos gavėjas pateikia savivaldybės administracijos pažymą, kurioje pateikiama informacija apie projekto įgyvendinimo vietovėje įrengtas buitinių nuotekų valymo sistemas);

21.2. ne trumpiau kaip 3 metus nuo paramos išmokėjimo dienos nekeisti projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų, neparduoti, neišnuomoti, nesuteikti panaudai ar kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto;

21.3. ne trumpiau kaip 3 metus nuo paramos išmokėjimo dienos užtikrinti, kad galutinių naudos gavėjų namų ūkių valdose įrengti buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginiai bus tinkamai prižiūrimi ir funkcionuos;

21.4. įgyvendinti projektą (pateikti mokėjimo prašymą) ne vėliau kaip per 12 mėnesių laikotarpį nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;

21.5. viešinti gautą paramą. Viešinimo priemonėse turi būti naudojamas Ministerijos logotipas (http://zum.lrv.lt/uploads/zum/documents/files/LT_versija/Veiklos_sritys/Kaimo_pletra/Valstybes_parama_bendruomenems/ZUM%20logotipai%20viesinimui.zip) ir nurodyta, kad lėšas projektui įgyvendinti skyrė Ministerija. Paramos paraiškoje numatyti bent 1 paramos viešinimo priemonę ir ją

įgyvendinti. Tinkamos viešinimo priemonės: viešai matoma informacinė lenta, informaciniai pranešimai savivaldybės tinklalapyje, socialiniuose tinkluose, straipsniai spaudoje;

21.6. saugoti visus su projekto įgyvendinimu susijusius dokumentus ne trumpiau kaip 3 metus nuo paramos išmokėjimo dienos;

21.7. bendradarbiauti su projekto įgyvendinimą kontroliuojančiais asmenimis: laiku teikti jiems visą prašomą informaciją, sudaryti sąlygas tikrinti projekto vykdymą vietoje, susipažinti su dokumentais, susijusiais su projekto įgyvendinimu, leisti asmenims, vykdantiems kontrolės ir tikrinimo funkcijas, atlikti dokumentų patikrinimus, patikras vietoje;

21.8. teikti informaciją ir dokumentus, susijusius su projekto įgyvendinimu, Taisyklių ir (arba) Ministerijos ar Agentūros nustatytais terminais;

21.9. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir reikalingiems vertinimams atlikti;

21.10. atsiskaitymus su prekių tiekėjais / darbų rangovais vykdyti tik per finansų įstaigas.

VI SKYRIUS
TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

22. Projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios susijusios su projekto įgyvendinimu. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ne didesnės, nei Taisyklėse numatytas paramos dydis ir nustatytas paramos intensyvumas.

23. Projekto įgyvendinimo metu numatytos prekės, paslaugos ar darbai turi būti įsigyjami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas). Paramos gavėjas turi teisę pirkimo dokumentus derinti su Agentūros TERPAS po paramos paraiškos pateikimo dienos. Agentūros TERPAS ne vėliau kaip per 15 darbo dienų turi pateikti savo išvadą dėl pirkimo dokumentų atitikties teisės aktų, reglamentuojančių pirkimus, reikalavimams.

24. Pareiškėjas paslaugas, prekes ar darbus turi įsigyti už ne didesnes nei analogiškas rinkoje egzistuojančias kainas, laikytis racionalaus lėšų naudojimo principo. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami ne mažiau kaip 3 (trys) skirtingų tiekėjų lygiaverčiai komerciniai pasiūlymai, kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią kainą. Komerciniuose pasiūlymuose turi būti nurodyta buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginių ir jų įrengimo kaina kiekvienoje namų ūkio valdoje atskirai – kiekvieno galutinio naudos gavėjo sklype arba kelių sklypų bendrai, jeigu valymo įrenginiai pritaikyti kelių namų ūkių reikmėms bei bendra kaina visų namų ūkiams, dalyvaujantiems projekte.

Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktame komerciniame pasiūlyme arba pirkimo dokumentuose nurodyta prekės, paslaugos ar darbų kaina yra 10 proc. didesnė nei analogiškos rinkoje

egzistuojančios prekės, paslaugos ar darbų kaina, Agentūra pareiškėjui siunčia paklausimą su prašymu per nustatytą laiką pateikti pasirinktos prekės, paslaugos ar darbų kainos pagrindimą. Pareiškėjui pateikus neišsamų pagrindimą, Agentūra tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįsta Agentūros nustatytą analogiškos prekės, paslaugos ar darbų kainą. Agentūra apie tai informuoja pareiškėją ir suderina su juo, ar jis sutinka ta pačia apimtimi įgyvendinti projektą, turėdamas mažesnę paramos sumą. Pareiškėjo sutikimui pateikti suteikiamas 5 darbo dienų terminas nuo paklausimo išsiuntimo elektroniniu būdu dienos, bet ne vėliau kaip iki paraiškų vertinimo termino pabaigos. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą nepateikia tokio sutikimo, paramos paraiška pripažįstama netinkama finansuoti.

25. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

25.1. konkrečiai išvardytos ir nurodytos paramos paraiškoje;

25.2. pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais;

25.3. patirtos (t. y. apmokėtos) įgyvendinant projektą ne anksčiau kaip nuo paramos paraiškos pateikimo Agentūrai dienos.

26. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

26.1. buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginiai su jų įrengimo, montavimo darbais;

26.2. techninio projekto parengimo išlaidos;

26.3. techninio projekto ekspertizės išlaidos.

27. 26.2 ir 26.3 papunkčiuose bendra finansuojama išlaidų dalis gali būti ne didesnė kaip 10 proc. tinkamų finansuoti buitinių nuotekų (biologinio) valymo įrenginių su jų įrengimo, montavimo darbais, išlaidų vertės.

28. Prašoma paramos suma ir numatytos išlaidų kategorijos po paramos paraiškos pateikimo negali būti keičiamos.

VII SKYRIUS
PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

29. Ministerija ir Agentūra interneto svetainėse www.zum.lrv.lt ir www.nma.lt paskelbia apie paramos paraiškų priėmimą. Taip pat Agentūra šią informaciją paviešina ir rajonų savivaldybių administracijoms, kurios atitinka Taisyklių 6 punkto reikalavimą.

30. Pareiškėjas, norintis gauti paramą, per skelbime nustatytą laiką Agentūrai su lydraščiu turi pateikti užpildytą paramos paraišką.

31. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių priede.

32. Paramos paraiška ir pridedami dokumentai pildomi lietuvių kalba, turi būti susegti į bylą, o jų puslapiai sunumeruoti.

33. Dokumentai (jų kopijos turi būti patvirtintos paramos paraišką teikiančio pareiškėjo

vadovo ar pareiškėjo įgalioto asmens parašu, nurodant, kad kopija tikra), kuriuos būtina pateikti kartu su užpildyta paramos paraiška, nurodyti šių Taisyklių priede.

34. Lydraštis, kuriame nurodyti teikiami dokumentai ir jų lapų skaičius, užpildyta paramos paraiška, pasirašyta pareiškėjo vadovo ar pareiškėjo įgalioto asmens, ir pridedami dokumentai (susegti į bylą ir sunumeruoti), pateikiami vienu iš būdų:

34.1. spausdintine forma (vienas originalus egzempliorius) ir paramos paraiška elektronine forma (įrašyta į kompiuterinę laikmeną *doc* arba *docx* formatu). Šiuo būdu teikiami dokumentai turi būti pateikti asmeniškai arba per įgaliotą asmenį, arba atsiųsti per kurjerį, arba paštu registruota pašto siunta Agentūrai (adresas Blindžių g. 17, 08111 Vilnius);

34.2. elektronine forma, pateikiant užpildytus dokumentus (suformuotus į bylą ir sunumeruotus PDF formatu) ir paramos paraiškos formą (*doc* arba *docx* formatu). Šiuo būdu teikiami dokumentai turi būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuoti elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą ir pateikti Agentūrai elektroniniu paštu dokumentai@nma.lt.

VIII SKYRIUS
PARAMOS PARAIŠKOS VERTINIMAS

35. Už paramos paraiškų vertinimą ir jose pateiktų duomenų tikrinimą atsakinga Agentūra. Paramos paraiškos ir pridedamų dokumentų vertinimas atliekamas Agentūros nustatyta tvarka, visi paramos paraiškos vertinimo metu atlikti vertinimo ir kontrolės veiksmai turi būti fiksuojami dokumentuose.

36. Paramos paraiškos turi būti įvertintos per 40 darbo dienų nuo paramos paraiškų priėmimo termino pabaigos (įskaitant paklausimus).

37. Paramos paraiškų vertinimą sudaro šie etapai: projektų pirmumo vertinimas ir projektų tinkamumo vertinimas. Projektų pirmumo vertinimas pradedamas pasibaigus paraiškų priėmimo terminui. Pirmumo vertinimas atliekamas tik tuomet, jeigu visų pateiktų paraiškų bendra prašoma paramos suma viršija bandomojo projekto paramos biudžeto sumą. Atliekant pirmumo vertinimą, pirmumas suteikiamas pareiškėjų (savivaldybių) projektams, turinčioms didesnį gyventojų skaičių kaimiškose vietovėse. Jeigu po atlikto projekto pirmumo vertinimo jo visiškam įgyvendinimui neužtenka bandomojo projekto biudžete numatytos paramos sumos, nurodytos skelbime paraiškoms teikti, pareiškėjui siūloma projektą įgyvendinti su mažesne paramos suma, didesne dalimi prie projekto įgyvendinimo prisidedant nuosavomis lėšomis. Pareiškėjui nesutikus, paraiška toliau nėra vertinama. Atlikus pirmumo vertinimą, toliau atliekamas projektų tinkamumo vertinimas.

38. Jeigu projektų tinkamumo vertinimo metu, iki paraiškų vertinimo laikotarpio pabaigos, pareiškėjas atsisako įgyvendinti projektą arba dėl Taisyklių 39 ir 40 punktuose nustatytų aplinkybių

paraiška yra atmetama, atliekamas projekto, kuriam pirmumo vertinimo metu neužteko bandomo projekto biudžete nustatytos paramos sumos, tinkamumo vertinimas. Jeigu paramos suma yra per maža konkrečiam projektui įgyvendinti, pareiškėjui siūloma didesne dalimi prie projekto įgyvendinimo prisidėti nuosavomis lėšomis. Nesusidarius šioms aplinkybėms arba pareiškėjui nesutikus įgyvendinti projekto su siūloma mažesne paramos suma, projektai, kuriems nepakanka paramos lėšų planuojamam projektui įgyvendinti visa apimtimi, yra atmetami, ir apie tai Agentūra elektroniniu būdu pareiškėjus informuoja per 5 darbo dienas, nuo sprendimo priėmimo dienos.

39. Jeigu projektų vertinimo metu nustatoma, kad pateikti ne visi reikalingi dokumentai ir (ar) duomenys, pateikti dokumentai ir (ar) duomenys galimai neatitinka Taisyklių reikalavimų, arba paramos paraiška užpildyta netinkamai, vertintojas elektroniniu būdu pareiškėjui išsiunčia paklausimą. Pareiškėjo atsakymui pateikti suteikiamas 5 darbo dienų terminas nuo paklausimo išsiuntimo elektroniniu būdu dienos. Raštu suderinus su Agentūra, šis terminas gali būti pratęstas. Per nustatytą terminą nepateikus prašomų dokumentų ir (ar) duomenų ar pateikus ne visus prašomus dokumentus ir (ar) duomenis, paramos paraiška toliau nevertinama ir atmetama.

40. Paramos paraiška toliau nevertinama ir atmetama, jei:

40.1. paramos paraiška ir pridedami dokumentai gaunami praleidus galutinį paramos paraiškų pateikimo terminą, įskaitant ir Taisyklių 39 punkte nurodytąjį atvejį, kai per nustatytą terminą nepateikiami dokumentai ir (arba) duomenys;

40.2. paramos paraiška neatitinka Taisyklių priede nustatytos formos.

41. Vertintojas, vertindamas pareiškėjo pateiktą informaciją bei duomenis, gali kreiptis į kitas institucijas papildomos informacijos apie pareiškėją, naudotis kitais oficialiais informacijos šaltiniais. Taip pat, esant poreikiui Agentūra gali atlikti paramos paraiškoje pateiktos informacijos patikrą vietoje.

42. Įvertinusi paramos paraiškas, Agentūra parengia visų paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę. Paramos paraiškų vertinimo suvestinė Ministerijai turi būti pateikta ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po paramos paraiškų įvertinimo termino pabaigos.

IX SKYRIUS
PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS

43. Projektų atranką pagal Agentūros parengtas paramos paraiškų vertinimo ataskaitas vykdo PAK, vadovaudamasis šiomis Taisyklėmis, PAK darbo reglamentu ir kitais teisės aktais.

44. PAK, apsvarstęs Agentūros pateiktas paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl projektų finansavimo.

45. PAK rekomendacijos įtvirtinamos PAK posėdžio protokolo nutariamojoje dalyje.

46. Sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo, remdamasis PAK rekomendacija, priima

ministras ar jo įgaliotas asmuo ir Ministerija apie tai praneša Agentūrai per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos. Ministerijos priimti sprendimai skelbiami Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse.

47. Agentūra per 5 darbo dienas nuo sprendimo gavimo dienos, apie sprendimą dėl paramos skyrimo elektroniniu būdu informuoja pareiškėjus bei rengia paramos sutartis.

48. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

49. Apie sprendimą neskirti paramos Agentūra per 5 darbo dienas informuoja pareiškėją elektroniniu būdu, kuriame nurodo paramos paraiškos atmetimo ar paramos neskyrimo priežastis ir tokio sprendimo apskundimo tvarką.

X SKYRIUS
MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMAS, VERTINIMAS IR PARAMOS MOKĖJIMAS

50. Paramos gavėjų projektų išlaidoms apmokėti taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas. Jis atliekamas po projekto įgyvendinimo, tačiau iki faktiško nupirktų prekių, paslaugų ar darbų sąskaitų apmokėjimo; paramos gavėjas, apmokėjęs nuosavo indėlio dalį, su mokėjimo prašymu (pridedant reikalaujamus, įskaitant nuosavo indėlio apmokėjimo įrodymo dokumentus) deklaruoja patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas.

51. Įgyvendinęs visą projektą paramos paraiškoje įsipareigotu terminu ir sąlygomis, paramos gavėjas teikia Agentūros TERPAS mokėjimo prašymą, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir nuosavo indėlio dalies apmokėjimo įrodymo dokumentus ar jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo vadovo ar paramos gavėjo įgalioto asmens parašu, viešųjų pirkimų medžiagą.

52. Taisyklių 21.4 papunktyje nurodyta projekto įgyvendinimo trukmė gali būti pratęsta ne ilgesniam kaip 6 mėnesių terminui dėl nuo pareiškėjo nepriklausančių aplinkybių.

53. Mokėjimo prašymo administravimas, vertinimas, paramos lėšų užsakymas ir mokėjimas vykdomas šių Taisyklių, Bendrųjų administravimo taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka. Mokėjimo prašymų formas nustato Agentūra ir skelbia Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt.

54. Agentūra, gavusi paramos gavėjo mokėjimo prašymą, ne ilgiau kaip per 20 darbo dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo Agentūros Nacionalinės paramos skyriuje dienos, išskyrus, kai dėl mokėjimo prašymo reikia atlikti patikrą vietoje, neatliktas viešųjų pirkimų vertinimas arba paramos gavėjo yra prašoma papildomos informacijos ir (arba) dokumentų, nustato prašomų kompensuoti išlaidų tinkamumą finansuoti. Jeigu mokėjimo prašymas pateiktas ne Taisyklėse nustatyta tvarka ir nesilaikant įsipareigojimų, įtvirtintų paramos paraiškoje, jis nevertinamas; apie tai Agentūra informuoja paramos gavėją.

55. Paramos gavėjų, pateikusių mokėjimo prašymus, patikras vietoje atlieka Agentūra

Bendrųjų administravimo taisyklių, Taisyklių ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

56. Agentūrai atlikus mokėjimo prašymo vertinimą ir išmokėjus lėšas, paramos gavėjas per 10 darbo dienų nuo lėšų gavimo dienos privalo galutinai atsiskaityti su paslaugų teikėjais, prekių tiekėjais ar darbų rangovais ir pateikti Agentūros Nacionalinės paramos skyriui išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus arba jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo vadovo ar paramos gavėjo įgalioto asmens parašu.

XI SKYRIUS
PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO KONTROLĖ

57. Už projekto vykdymo ir paramos gavėjo prisiimtų įsipareigojimų laikymosi kontrolę, mokėjimo prašymų priėmimą, vertinimą, teisingą paramos išmokėjimą, jos susigrąžinimą ir apskaitą pagal šias Taisykles atsako Agentūra.

58. Agentūra yra atsakinga už projektų įgyvendinimo priežiūrą. Projektų įgyvendinimo priežiūra vykdoma Taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka. Projektų įgyvendinimo priežiūros laikotarpis – 3 metai nuo paramos išmokėjimo dienos.

XII SKYRIUS
SANKCIJŲ TAIKYMAS

59. Paramos gavėjui nesilaikant ar pažeidžiant šiose Taisyklėse ir paramos paraiškoje nustatytas paramos skyrimo sąlygas, parama gali būti neišmokama, sumažinama arba pareikalauta grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos:

59.1. kai paramos gavėjas galutinai neatsiskaitė su paslaugų teikėjais, prekių tiekėjais ar darbų rangovais ir nepateikė Agentūrai išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalų arba jų kopijų, patvirtintų paramos gavėjos vadovo ar paramos gavėjo įgalioto asmens parašu. Taikoma neapmokėtų išlaidų sumos dydžio paramos susigrąžinimo sankcija;

59.2. paramos gavėjui įgyvendinus projektą ir pateikus mokėjimo prašymą, jei Agentūra nustato, kad paramos gavėjas netinkamai panaudojo paramos lėšas ar buvo išmokėta didesnė paramos suma, nei buvo patirta tinkamų finansuoti išlaidų, ji sustabdo paramos lėšų mokėjimą ir pareikalauja paramos gavėjo grąžinti netinkamai panaudotas paramos lėšas ar jų dalį;

59.3. paramos gavėjui pažeidus pirkimus reglamentuojančius teisės aktus, vykdant prekių, paslaugų ir darbų, susijusių su projekto įgyvendinimu, pirkimus. Sankcijos dydis nustatomas vadovaujantis Sankcijų metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikos patvirtinimo“;

59.4. už atsiskaitymus (ar jų dalį) su prekių tiekėjais, paslaugų teikėjais ir darbų rangovais, kai jie vykdomi ne per finansų įstaigas. Taikoma ne per finansų įstaigas apmokėtų išlaidų dydžio

paramos susigrąžinimo sankcija;

59.5. neįvykdė / nustojo vykdyti Taisyklėse, paraiškoje, paramos sutartyje nustatytus įsipareigojimus, pažeidė Lietuvos Respublikos ir (arba) Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių nacionalinės paramos teikimą, reikalavimus, kiek jie susiję su priemonės įgyvendinimu.

60. Pažeidimai nustatomi, sprendimai dėl paramos nutraukimo, sumažinimo ir susigrąžinimo priimami ir grąžintinos lėšos administruojamos Taisyklių, Bendrųjų administravimo taisyklių ir Agentūros nustatyta tvarka.

61. Sankcijas, apibrėžtas šių Taisyklių 59 punkte, taiko Agentūra ir apie pritaikytą sankciją informuoja Ministeriją ir paramos gavėją.

XIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

62. Už teikiamų duomenų teisingumą atsako juos pateikęs subjektas (pareiškėjas ar paramos gavėjas).

63. Už paramos paraiškų priėmimą, registravimą, paramos paraiškose pateiktų duomenų tikrinimą, paramos paraiškų vertinimą atsakinga Agentūra.

64. Paramos paraiškų vertinimas, paramos lėšų išmokėjimas, projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Bendrųjų administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

65. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

66. Pasikeitus šioms Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai žemės ūkio ministro įsakyme numatyta kitaip.

_____